

Kvalitetsberättelse Individ och familjeomsorgen 2025

Godkänd av: Socialnämnden

Datum och paragraf: 2026-05-19, § 68

Dokumentansvarig: Utvecklingsledare

Revisionsdatum:

Dnr: 26SN30

Innehåll

Individ- och familjeomsorgen (IFO)	3
Askersunds kommun	3
1. Inledning och syfte	3
2. Ledningssystem för kvalitet	3
3. Organisation och ansvarsfördelning	3
4. Verksamhetsområden	5
Familjehem	5
Öppenvård barn	5
Familjerätt	6
Familjecentralen	6
Utredande socialsekreterare barn och familj	6
Socialsekreterare vuxen	6
VINR (Våld i nära relationer)	7
Mottagningsteam	7
Personligt ombud	7
Skolsocialt team	7
Integration	7
Individbaserad systematisk uppföljning (ISU)	7
Öppenvård vuxen	7
Ekonomiskt bistånd	8
Handläggning äldre och LSS	8
5. Riktlinjer, rutiner och processer	8
6. Omställning och samverkan	8
7. Säkerhet Hot och Våld	8
8. Kompetens och personal	9
9. Framtida utvecklingsbehov och utmaningar	9
Avslutad samverkan med hemtjänsten	9
Paus i samverkansarbete med vårdcentralen	9
Minskade möjligheter till uppföljning	9
10. Sammanfattande analys och bedömning	9
11. Slutsats	10

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

Askersunds kommun

1. Inledning och syfte

Socialförvaltningen i Askersunds kommun har ett tydligt uppdrag – att finnas till för människor och genom sina insatser bidra till ett självständigt och aktivt liv med meningsfull sysselsättning. Utveckling och trygghet i vardagen utgör centrala drivkrafter i verksamheten, med en gemensam målbild om att skapa välfärdstjänster av hög kvalitet för alla invånare.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) ska verksamheter inom socialtjänst och LSS årligen upprätta en sammanhållen kvalitetsberättelse. Syftet med denna rapport är att ge en samlad bild av hur individ- och familjeomsorgen har arbetat med att utveckla och säkra kvaliteten under verksamhetsåret 2025. Kvalitetsberättelsen ska redogöra för genomförda åtgärder, uppnådda resultat samt identifierade utvecklingsområden och fungerar som ett verktyg för fortsatt förbättringsarbete.

2. Ledningssystem för kvalitet

Individ- och familjeomsorgens arbete utgår från ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med SOSFS 2011:9. Ledningssystemet ska säkerställa att verksamheten planeras, leds, kontrolleras, följs upp, utvärderas och förbättras på ett strukturerat och kontinuerligt sätt.

Ett centralt inslag i kvalitetsarbetet är det systematiska förbättringsarbetet, där fokus ligger på att identifiera risker, förebygga avvikelser och säkerställa att verksamheten lever upp till gällande krav och mål. Arbetet omfattar bland annat riskanalyser, egenkontroller samt hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter. Dessa underlag analyseras löpande och ligger till grund för utveckling av rutiner och arbetssätt. Genom detta skapas förutsättningar för en långsiktig och hållbar kvalitetsutveckling.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Individ- och familjeomsorgens verksamhet omfattar flera olika områden och bedrivs inom ramen för en tydlig ansvarsfördelning, där styrning, ledning och uppföljning är centrala delar i att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet.

Socialnämnd

Socialnämnden ansvarar för att verksamheterna bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning, förordningar och föreskrifter samt utifrån kommungemensamma styrdokument och ekonomiska ramar. Nämnden har därmed det övergripande ansvaret för verksamhetens inriktning, mål och resultat.

Socialchef

Socialchefen har det yttersta ansvaret för kvalitetsarbetet och ansvarar tillsammans med

socialnämnden för att detta planeras, genomförs, följs upp och utvecklas. I nära samverkan med ledningsgruppen ansvarar socialchefen för att prioritera utvecklingsområden utifrån politiska mål, lagstiftning och föreskrifter samt att ta fram, fastställa och dokumentera rutiner för hur ledningssystemet kontinuerligt ska följas upp och förbättras.

Verksamhetschef

Verksamhetschefen ingår i förvaltningens ledningsgrupp och har en central roll i att omsätta övergripande mål till praktiskt genomförande i verksamheten. Ansvaret innefattar att informera om gällande processer, riktlinjer och övergripande rutiner, att vid behov upprätta dessa samt att säkerställa att de efterlevs. Vidare ansvarar verksamhetschefen för att följa upp verksamheten och driva ett kontinuerligt förbättringsarbete.

Enhetschef

Enhetschefen ansvarar för den operativa verksamheten på enhetsnivå. Det innebär att, utifrån övergripande riktlinjer, vid behov upprätta lokala rutiner, säkerställa att dessa är kända i arbetsgruppen och följs i det dagliga arbetet samt att kontinuerligt följa upp verksamheten. Enhetschefen ansvarar även för att återkoppla resultat av det gemensamma kvalitetsarbetet till medarbetarna och skapa förutsättningar för delaktighet och utveckling.

Medarbetare

Medarbetarna har, i enlighet med socialtjänstlagen, ett ansvar att aktivt medverka i verksamhetens kvalitetsarbete. Detta innebär att arbetsuppgifter ska utföras på ett systematiskt och rättssäkert sätt i enlighet med gällande processer, riktlinjer och rutiner. Medarbetarna förväntas även bidra till utveckling genom att uppmärksamma förbättringsbehov, delta i framtagandet av nya arbetssätt och aktivt medverka i verksamhetens kontinuerliga förbättringsarbete.

Verksamheten omfattar flera centrala områden där ansvar och uppdrag tydligt kopplas till organisationens olika nivåer. Öppenvården utgör en viktig del i arbetet med att erbjuda stödinsatser till personer med skadligt bruk eller beroende. Insatserna är kunskapsbaserade och utformas med fokus på tillgänglighet, flexibilitet och individens delaktighet, vilket ställer krav på samordning och kvalitet i hela organisationen.

Inom ekonomiskt bistånd har särskilt fokus under året lagts på unga vuxna med långvarigt biståndsbehov. Genom riktade och strukturerade insatser har målet att begränsa antalet aktuella individer uppnåtts, vilket visar på positiva effekter av ett målmedvetet arbetssätt.

Myndighetsutövningen inom äldreomsorg och LSS har förstärkts genom ökade resurser, vilket har möjliggjort förbättrad samverkan, ökad tillgänglighet och stärkt kvalitet i handläggningen. Samtidigt har kommande resursminskningar identifierats som en risk, vilket ställer ökade krav på prioriteringar, effektivitet och fortsatt utveckling av arbetssätt.

Inom barn- och familjeområdet har arbetet med familjehem, öppenvårdsinsatser och myndighetsutövning fortsatt att utvecklas med barnets bästa i fokus. Familjerätten och familjecentralen utgör viktiga delar i det förebyggande arbetet, där tidiga insatser och samverkan mellan aktörer är avgörande för att möta barns och familjers behov.

Arbetet med våld i nära relationer har under året stärkts genom ökad prioritering, kompetensutveckling och planering av framtida insatser. Detta har bidragit till att tydliggöra ansvarsfördelningen, stärka samverkan och förbättra förutsättningarna att identifiera och ge stöd till både våldsutsatta och våldsutövare.

4. Verksamhetsområden

Under 2025 har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits inom individ- och familjeomsorgen. En organisationsöversyn har genomförts i syfte att stärka arbetsledningen, vilket resulterade i att tre 1:e socialsekreterare tillsattes från och med augusti. Denna förändring har förbättrat förutsättningarna för stöd, ledning och kvalitetssäkring i handläggningen.

Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025, har inneburit ett omfattande förändrings- och utvecklingsarbete inom hela verksamheten. Under året har nya riktlinjer och delegationsordningar utarbetats och ett intensivt implementeringsarbete har genomförts. Trots att flera viktiga steg har tagits är omställningen fortsatt pågående och kommer att kräva löpande uppföljning, anpassning och vidareutveckling under de kommande åren. Lagen innebär i huvudsak ett skifte mot en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst, där tidiga insatser, ökad flexibilitet och möjlighet till stöd utan individuell behovsprövning i vissa fall betonas.

Familjehem

Socialtjänsten ansvarar för att säkerställa att barn och unga som inte kan bo kvar i sin hemmiljö får en trygg och stabil omsorg. När en placering blir aktuell rekryteras och utreds familjehem genom intervjuer, hembesök och registerkontroller för att säkerställa att de kan erbjuda en trygg och utvecklingsfrämjande miljö. Ett prioriterat fokus har varit att i första hand rekrytera egna familjehem och i möjligaste mån undvika konsulentstödda lösningar.

Matchningen mellan barn och familjehem utgår från barnets individuella behov och familjehemmets förmåga att tillgodose dessa. Placering kan ske frivilligt enligt SoL eller med stöd av LVU. Under placeringstiden ansvarar socialtjänsten för stöd och handledning till familjehemmet samt för att följa barnets mående, utveckling och rättigheter. Biologiska föräldrar erbjuds stöd parallellt, med målet att möjliggöra återförening när det är förenligt med barnets bästa. Umgänge planeras och följs upp strukturerat. Vid avslutad placering säkerställs en planerad övergång och eventuell eftervård. Barnets bästa är vägledande i samtliga delar.

Öppenvård barn

Kommunens öppenvård erbjuder insatser riktade till barn och deras familjer, såsom samtalsstöd, föräldraskapsstöd, familjebehandling, umgängesstöd och praktiskt stöd i vardagen. Insatserna ges utifrån behov, önskemål eller uppdrag och syftar till att stärka familjens egna resurser samt främja barnets trygghet och utveckling, med målet att i möjligaste mån undvika placering utanför hemmet.

Familjerätt

Familjerätten ansvarar för att utreda och stödja föräldrar i frågor som rör vårdnad, boende och umgänge samt för att upprätta juridiskt bindande avtal. Verksamheten omfattar även faderskaps- och föräldraskapsbekräftelser, samarbetssamtal och rådgivning. Målet är att nå hållbara lösningar som utgår från barnets bästa.

Under 2025 avslutades en handläggartjänst. I avvaktan på en långsiktig lösning, exempelvis genom avtalssamverkan, har kommunen säkerställt uppdraget genom köp av konsulttjänster.

Familjecentralen

Familjecentralen i Askersund är en samverkansarena mellan kommunen och Region Örebro län och riktar sig till familjer med barn 0–18 år. Här erbjuds bland annat öppen förskola, föräldrastöd, rådgivande samtal och olika gruppverksamheter. I verksamheten ingår även BVC, barnmorskemottagning och socialtjänstens familjestöd, vilket möjliggör ett samlat stöd kring barnets hälsa och utveckling.

Under 2025 har verksamheten utvecklats genom utökad öppen verksamhet och etablering av en ny mötesplats i Arenan. Arbetet har även stärkts genom deltagande i Generation PEP, vilket bidragit till metodutveckling och nya arbetssätt.

Utredande socialsekreterare barn och familj

Utredande socialsekreterare ansvarar för handläggning av anmälningar och ansökningar enligt SoL och vid behov LVU. Arbetet omfattar strukturerade utredningar av barns livssituation genom samtal, hembesök och informationsinhämtning från relevanta aktörer. Bedömningar av behov av insatser görs utifrån ett barnperspektiv, och beslut fattas inom ramen för delegation.

Arbetet innefattar även dokumentation samt samverkan med interna och externa aktörer för att säkerställa att barnets behov av skydd, stöd och utveckling tillgodoses.

Socialsekreterare vuxen

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete genomförts inom myndighetsutövningen för vuxna. Resurser har omfördelats, vilket möjliggjort rekrytering av ytterligare en handläggare samt inrättandet av en egen förste socialsekreterare.

Utvecklingsarbetet har bland annat omfattat:

- fördjupad uppföljning av öppenvårdsinsatser
- utveckling av strukturerade grupprogram och metodstöd
- stärkt suicidpreventivt arbete
- ökad tillgänglighet för målgrupper med låg benägenhet att söka stöd
- förstärkt samverkan i tidiga skeden

VINR (Våld i nära relationer)

Arbetet med våld i nära relationer har förstärkts sedan 2025 och utgör ett prioriterat utvecklingsområde. Statsbidrag har möjliggjort planering och utveckling av arbetssätt för att upptäcka, utreda och ge stöd till både våldsutsatta och våldsutövare.

Arbetet omfattar riskbedömningar, kartläggningar samt samverkan med externa aktörer såsom polis, kriminalvård, hälso- och sjukvård och ideella organisationer.

Mottagningsteam

Ett mottagningsteam etablerades den 1 september 2025 för att skapa en tydlig ingång till socialtjänsten. Syftet är att säkerställa tillgänglighet samt möjliggöra snabba och rättssäkra initiala bedömningar av behov av stöd.

Personligt ombud

Ett personligt ombud anställdes i augusti 2025 med stöd av statsbidrag. Uppdraget är tidsbegränsat till juni 2026 men har redan visat positiva resultat i form av ökad tillgänglighet och förbättrad samordning. Förlängning är möjlig under förutsättning av fortsatt finansiering.

Skolsocialt team

Ett skolsocialt team etablerades i augusti 2025 i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen. Verksamheten utgör en viktig del i arbetet med tidiga och förebyggande insatser och planeras fortsätta under 2026.

Integration

Arbetet med integration har utvecklats med fokus på tidiga och samordnade insatser. Samverkan sker mellan flera kommunala verksamheter och externa aktörer. Insatserna syftar till att stärka individers möjligheter till egenförsörjning, öka delaktighet och främja en hållbar etablering i samhället.

Individbaserad systematisk uppföljning (ISU)

Arbetet med ISU har vidareutvecklats för att stärka verksamhetens kvalitet. Genom att systematiskt följa upp insatser och resultat på individnivå och sammanställa dessa på gruppnivå skapas lokal kunskap som bidrar till en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Öppenvård vuxen

Öppenvården har en central roll i arbetet med personer med skadligt bruk eller beroende. Insatserna syftar till att stärka individens förmåga till ett självständigt liv och ges med hög tillgänglighet och flexibilitet.

Verksamheten erbjuder bland annat rådgivning, individuella samtal, gruppbehandling, återfallsprevention, stöd vid våld i nära relationer, suicidpreventiva insatser samt verksamhet inom Mötesplats SoL-Kraft. Vissa insatser erbjuds utan behovsprövning, vilket ökar tillgängligheten.

Ekonomiskt bistånd

Handläggningen av ekonomiskt bistånd har under 2025 haft särskilt fokus på unga vuxna med långvarigt biståndsbehov. Det uppsatta målet uppnåddes.

Arbetet präglas av rättssäkra och likvärdiga bedömningar, med tydliga riktlinjer för olika målgrupper och för bedömning av inkomster, tillgångar och skäliga kostnader.

Handläggning äldre och LSS

Under 2025 förstärktes verksamheten med två nya handläggare, vilket möjliggjorde utvecklingsinsatser inom samverkan, tillgänglighet och kvalitet.

Samverkan med hemtjänsten har stärkts genom strukturerade arbetssätt och ökad närvaro i verksamheten. Ett samarbete med vårdcentralen har initierats för att förbättra samordning och förebyggande arbete.

Inom LSS och funktionsstöd har uppföljning och omprövning av ärenden prioriterats, särskilt inom personlig assistans. Granskning av boendestöd har lett till tydligare utredningar och beslut, vilket har stärkt rättssäkerheten och bidragit till en mer enhetlig handläggning

5. Riktlinjer, rutiner och processer

Verksamheten arbetar utifrån en tydlig huvudprocess som omfattar hela ärendeflödet från aktualisering till avslut. Under året har samtliga enheter arbetat med att revidera och utveckla sina processer och styrdokument. Ett flertal riktlinjer har uppdaterats och skapats, vilket bidrar till ökad rättssäkerhet och en mer enhetlig handläggning.

6. Omställning och samverkan

Omställningen till ny socialtjänstlag är nära kopplad till arbetet med Nära vård, där fokus ligger på tillgänglighet och individens behov. Samverkan mellan myndighet och utförare har stärkts, särskilt i samband med utskrivning från slutenvården. Hemtagningsenheten har haft en central roll i att säkerställa en trygg och effektiv övergång till insatser i hemmet.

7. Säkerhet Hot och Våld

Under året har ett omfattande arbete genomförts inom området säkerhet, med särskilt fokus på hot och våld. Samtliga medarbetare har genomgått utbildning och rutiner har reviderats. Arbetet har bidragit till ökad medvetenhet och stärkt säkerhetskultur inom verksamheten.

8. Kompetens och personal

Rekryteringsbehovet har varit omfattande under året och verksamheten har förstärkts med flera nya medarbetare. Trots genomförda rekryteringar kvarstår en sårbarhet, vilket främst beror på höga kompetenskrav i kombination med svårigheter att attrahera och rekrytera erfarna medarbetare.

Samtidigt har både IFO vuxen (18 st. totalt) och IFO barn och unga (17 st. totalt) medarbetare med adekvat utbildning och relevant kompetens för sina respektive uppdrag.

Ett långsiktigt och strategiskt arbete med kompetensförsörjning, arbetsmiljö och ledarskap är avgörande för att säkerställa en hållbar verksamhet över tid. Medarbetarnas delaktighet i kvalitetsarbetet har varit en betydelsefull framgångsfaktor och möjliggörs genom strukturerade forum såsom arbetsplatsträffar och planeringsdagar.

9. Framtida utvecklingsbehov och utmaningar

Verksamheten står inför flera utmaningar, däribland kompetensförsörjning, ökade behov inom barn och unga samt ett ansträngt ekonomiskt läge. Den nya socialtjänstlagen ställer krav på nya arbetssätt och en ökad betoning på förebyggande insatser.

Omställningen bedöms vara långsiktig och kräva både resurser och uthållighet för att ge full effekt.

Under inledningen av 2026 har myndighetsutövningen tilldelats minskade resurser. Detta påverkar såväl möjligheterna till extern samverkan som det interna kvalitetsarbetet. Sammantaget bedöms konsekvenserna vara betydande, särskilt avseende verksamhetens tillgänglighet samt förutsättningarna att bedriva ett förebyggande arbete.

Samverkan med hemtjänsten

Samverkan med hemtjänsten har ändrat form under 2026, bland annat genom att handläggare inte längre är fysiskt stationerade på Västergården. Samverkan mellan verksamheterna kvarstår dock och sker genom andra strukturer och forum, men har inneburit minskad närvaro i verksamheten och begränsade möjligheter till löpande samverkan i det dagliga arbetet.

Bedömningen är att förutsättningar för samverkan fortsatt finns, men att arbetssätt behöver utvecklas för att säkerställa en fortsatt god kvalitet i samarbetet.

Samverkan med vårdcentralen

Det utvecklingsarbete som initierades under 2025 i samverkan med vårdcentralen och IFO har tillfälligt pausats under våren 2026. Detta har medfört att insatser med fokus på att stärka det förebyggande arbetet samt öka tillgängligheten för medborgarna tillfälligt har avstannat.

Samverkan med vårdcentralen är dock fortsatt ett prioriterat utvecklingsområde. Samverkansarbetet bedrivs för närvarande på en mer övergripande och strategisk nivå och omfattar bland annat planering av gemensamma lösningar, såsom en delad resurs mellan

huvudmännen. Bedömningen är att dessa insatser på sikt kommer att bidra till att stärka det förebyggande perspektivet samt förbättra tillgängligheten för medborgarna.

Minskade möjligheter till uppföljning

Det bedöms att uppföljningar av fattade beslut kommer att behöva prioriteras ned. Detta kan få konsekvenser för rättssäkerheten, kontinuiteten i insatserna samt kvaliteten i uppföljningen av brukarnas behov och situation över tid.

10. Sammanfattande analys och bedömning

Under året har ett omfattande arbete genomförts för att stärka kvaliteten i verksamheten. Fokus har legat på att anpassa verksamheten till nya lagkrav, utveckla processer och förbättra styrdokument.

Genomförda åtgärder har bidragit till ökad kunskap, förbättrad struktur och en mer enhetlig handläggning. Samtidigt kvarstår utmaningar, särskilt inom kompetensförsörjning och resursfördelning.

11. Slutsats

Individ- och familjeomsorgen i Askersunds kommun har under 2025 tagit viktiga steg i utvecklingen av ett systematiskt kvalitetsarbete. Genom ett tydligt fokus på struktur, samverkan och kompetensutveckling har verksamheten stärkts.

Samtidigt kräver framtidens utmaningar fortsatt utvecklingsarbete, långsiktig planering och strategiska satsningar för att säkerställa en hållbar och kvalitativ socialtjänst.